

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Vladimir Timofti,
Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Gheorghita Igor în numele părții vătămate Morărescu Veaceslav, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui

Gherciu Ion xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.07.2017 - 27.06.2018;

Instanță de apel: 13.07.2018 - 03.10.2018;

Instanță de recurs: 26.12.2018 - 13.03.2019.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Criuleni sediul Central din 27 iunie 2018, Gherciu Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, iar potrivit art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Morărescu Veaceslav a fost admisă, fiind dispusă încasarea din contul lui Ghrciu Ion în beneficiul lui Morărescu Veaceslav suma de 18 000 lei cu titlu de prejudiciu material.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Gherciu Ion la 23 iunie 2016, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, de pe terenul agricol arendat de către Morărescu Veaceslav, aflat în preajma s. Izbiște, r-nul Criuleni, a sustras în mod ascuns 200 kg de usturoi, prin ce i-a cauzat ultimului o daună materială în sumă de 4 000 lei, ceia ce pentru partea vătămată constituie o daună în proporții considerabile.

3. *Avocatul Tripac Vasile în numele inculpatului* a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, sentința este neîntemeiată și nefondată, iar probele administrate în cadrul urmăririi penale au fost incorect apreciate, or, aceste probe se contrapun, nu confirmă cu certitudine volumul și costul bunului sustras și nu confirmă comiterea de către Gherciu Ion a infracțiunii

incriminate.

Din declarațiile părții vătămate Morărescu Veaceslav, la care face trimitere instanța de judecată ca probă ce confirmă vinovăția inculpatului, nu se confirmă că, Gherciu Ion a sustras usturoiul, iar declarațiile de învinuire a acestuia sunt depuse în instanța de judecată pentru a i se recupera paguba cauzată. Partea vătămată nu a prezentat probe care ar confirma că de pe lotul, unde a fost sădit usturoiul s-ar fi putut colecta anume 200 kg usturoi și că, prețul unui kg de usturoi este de 70 lei.

A indicat și faptul că, în plângerea depusă organului de poliție la 01 iulie 2016, Morărescu Veaceslav a indicat că persoane necunoscute i-au sustras 200 kg de usturoi, cauzându-i o daună materială în sumă de 4 000 lei. Ulterior, în cererea prin care solicită să fie recunoscut ca parte civilă și în ordonanța de recunoaștere ca parte civilă, Morărescu Veaceslav la fel a indicat suma de 4 000 lei.

Mai mult, declarațiile părții vătămate Morărescu Veaceslav și ale martorului Morărescu Elena sunt contradictorii materialelor cauzei penale, ambii soți declarând că au fost sădite 7 sote cu usturoi, care integral a fost sustras la 23 iunie 2016. Ulterior, Morărescu Veaceslav declară că, usturoi a fost sustras de pe 5 ari, însă conform procesului-verbal de cercetare la fața locului din 30 iunie 2016 cu planșă ilustrativă, a fost supus examinării un lot de teren unde s-a constatat lipsa usturoiului de pe 0.03 ha, dar nu de pe suprafața de 7 ari. Procesul-verbal a fost semnat de către inspectorul de sector și partea vătămată Morărescu Veaceslav, care la luarea de cunoștință cu materialele cauzei penale nu a exprimat dezacordul cu conținutul acestui proces-verbal.

Totodată, în cadrul cercetării judecătorești martorul Fondos Nicolai a confirmat faptul că, procesul-verbal de cercetare la fața locului a fost întocmit de către el, datele menționate în proces corespund adevărului, lipsa de usturoi s-a constatat pe suprafața de 3 ari, dar nu de pe 7 ari, materialele le-a transmis ofițerului de urmărire penală și la acel moment probe că, Gherciu Ion a comis furtul de usturoi în materialele dosarului lipseau.

La fel, apărarea a indicat că, prima instanță incorect a dispus încasarea de la Gherciu Ion a sumei de 18 000 lei, cu titlu de prejudiciu material, or, nici partea vătămată, nici acuzatorul de stat nu au prezentat un certificat de cost a unui kilogram de usturoi în perioada indicată a furtului și date ce ar confirma roada de pe suprafața de teren.

Mai mult, acțiunea civilă nu a fost înaintată de către partea vătămată în corespundere cu cerințele normelor procesuale și nu au fost probate prin probe ce ar confirma prejudiciul cauzat real prin infracțiune.

4. Prin decizia Colegiului penal Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, a fost admis apelul, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, în latura civilă și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost dispusă încasarea din contul lui Gherciu Ion în beneficiul lui Morărescu Veaceslav suma de 2 000 lei cu titlu de prejudiciu material. În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, prima instanță a conchis corect că, inculpatul Gherciu Ion este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal, adică furtul, după semnele

calificative „sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile”, în urma cercetării probelor acumulate la cauza penală, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul inculpatului că, ar fi fost impus prin amenințări de către partea vătămată să-i achite banii, precum și de către inspectorul de poliție prin promisiunea de a nu-i intenta un dosar penal, dar și prin insistența cumnatei sale, Gherciu Iulia de a-i da părții vătămate bani, deoarece sunt combătute prin declarațiile părții vătămate Morărescu Veaceslav și ale martorului Fondos Nicolae.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a reținut că, infracțiunea prevăzută de art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal, este una mai puțin gravă, inculpatul anterior acesta a comis o infracțiune similară, urmărirea penală fiind încetată din motivul împăcării părților, la materialele dosarului nu sunt probe care să demonstreze că, inculpatul se află la evidența medicului psihiatru și/sau narcolog, la locul de trai se caracterizează satisfăcător, circumstanțe atenuante sau agravante, precum și temeieri de liberare a inculpatului de răspundere penală nu au fost stabilite, astfel că, pedeapsa aplicată de prima instanță, 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 2 ani va contribui la reeducarea inculpatului și conștientizarea acțiunilor comise.

4.2. În ceea ce privește latura civilă, instanța de apel a indicat că soluția primei instanțe în această parte este eronată, și în acest context a reținut următoarele.

Inițial, în plângerea depusă organului de poliție din 01 iulie 2016 și ulterior, prin ordonanțele din 28 iunie 2016 și 08 iulie 2016, Morărescu Veaceslav a fost recunoscut în calitate de partea vătămată și parte civilă pentru prejudiciul material în sumă de 4 000 de lei cauzat de către Gherciu Ion (f.d.19, 31-32, 34).

Totodată, potrivit rechizitoriului (f.d.94), inculpatul a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal, fiind indicat că, acesta i-a cauzat victimei o pagubă materială în sumă de 4 000 lei, învinuire care nu a fost modificată ulterior.

În ședința de judecată, Morărescu Veaceslav a solicitat încasarea de la Gherciu Ion a prejudiciului material în sumă de 20 000 lei și admiterea acesteia s-a făcut cu încălcarea prevederilor art.325 Cod de procedură penală, or, prima instanță a ieșit din limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Mai mult, în mod contrar argumentelor invocate, Morărescu Veaceslav nu a demonstrat că, prejudiciul cauzat constituie 20 000 de lei, nefiind prezentate probe că, prețul unui kilogram de usturoi este de 70 lei, iar certificatele anexate ulterior la dosar nu constituie probe admisibile, deoarece nu au fost obținute în modul prevăzut de lege, nefiind stabilită o expertiză în acest sens.

Așa deci, instanța de apel a concluzionat că, inculpatul Gherciu Ion a sustras de la partea vătămată Morărescu Veaceslav cantitatea de 200 kg de usturoi, iar nefiind demonstrat indubitabil că prețul unui kilogram de usturoi constituie 70 lei, așa cum solicită partea vătămată, precum și nu s-a demonstrat nici faptul că, a

achitat suma de 2 000 de lei pentru munca prestată la cultivarea usturoiului și a dispusă încasarea de la inculpatul Gherciu Ion în beneficiul părții vătămate și civile Morărescu Veaceslav suma de 2 000 lei cu titlu de prejudiciu material.

5. Avocatul Gheorghita Igor în numele părții vătămate Morărescu Veaceslav, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, prima instanță la adoptarea soluției corecte a cercetat probele acumulate în cauza penală, acestea fiind corect apreciate din punct de vedere a pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și corect a constatat că părții vătămate Morărescu Veaceslav i-a fost cauzată o daună materială în sumă de 20 000 lei (200 kg usturoi x 70 lei/kg = 14 000 lei + 6 000 lei munca prestată) și având în vedere că Gherciu Ion benevol i-a restituit părții vătămate suma de 2 000 lei, instanța a încasat de la ultima parte nerestituită în sumă de 18 000 lei.

În opinia recurentului, concluziile instanței de apel sunt preluate din apelul apărării, fără însă a da o apreciere argumentelor și probelor invocate de partea vătămată. În acest sens, instanța de apel a indicat doar că partea vătămată a solicitat respingerea cererii de apel și, în același timp, a indicat că aceasta ar fi probat pe deplin acțiunea civilă înaintată. Prin aceasta, instanța de apel a denaturat poziția procesuală a părții vătămate, a neglijat în totalitate argumentele părții vătămate în instanța de apel, ceea ce presupune a priori desconsiderarea prevederilor art.413, 414 Cod de procedură penală, prin ce a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 din CȚEDO.

La fel, consideră recurentul că, instanța de apel transpunând în decizie doar argumentele apelantului indicate în cererea de apel, denotă că acesta este pătinitoare, iar prin omisiunea instanței de apel de a motiva soluția adoptată în defavoarea părții vătămate, decizia nu este suficient motivată și că poziția sa, nu a fost examinată în mod echitabil, ceea ce presupune încălcarea art.6 din Convenția Europeană.

La fel, este inexplicabil faptul cum instanța de apel a ajuns la concluzia de a dispune încasarea din contul inculpatului a sumei de 2 000 lei, în baza căror norme a dat aprecierea dată, căror acte, probe, ne fiind altceva decât o soluție subiectivă și relativă, instanța din oficiu calculând un kg de usturoi la prețul de 10 lei.

6. Asupra recursului declarat, a prezentat referință procurorul, care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece soluția instanței de apel este corectă, or, prima instanță dispunând încasarea prejudiciului material în sumă de 20 000 lei a depășit limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit

neîntemeiat.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că titularul acestuia invocă temeiul de casare prevăzut la pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Astfel, verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției de admiterea a apelului avocatului inculpatului, casării parțiale a sentinței primei instanțe în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Deci, Colegiul penal ține să menționeze că, instanța de apel dispunând încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate a sumei de 2 000 lei cu titlu de prejudiciu material, corect a reținut că, prima instanță a depășit limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, or, potrivit rechizitoriului „...i-a cauzat victimei o daună materială, în sumă de 4 000 lei.”, însă prima instanță a dispus spre încasare prejudiciul material în sumă de 18 000 lei, fapt ce contravine prevederilor art.325 Cod de procedură penală.

Mai mult, suma de 4 000 lei, în cadrul urmăririi penale a fost indicată de însăși partea vătămată Morărescu Veaceslav, iar în cadrul examinării cauzei nu a fost demonstrat indubitabil că prețul unui kilogram de usturoi constituie 70 lei, așa cum a solicitat partea vătămată, precum și nu s-a demonstrat și faptul că partea vătămată a achitat suma de 2 000 de lei pentru munca prestată la cultivarea usturoiului.

Deci soluția instanței de apel este apreciată de instanța de recurs ca fiind corectă, iar decizia adoptată corespunde normelor de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal reține că, recurentul î-și exprimă dezacordul cu decizia instanței de apel, invocând că prin expunerea în decizie a argumentelor apelului instanța a fost părtinitoare, a neglijat în totalitate argumentele părții vătămate prin ce a încălcat dreptul la un proces echitabil, că soluția instanței este subiectivă și relativă, argumente care însă nu și-au găsit confirmare, deoarece examinând cauza în ordine de apel la apelul apărării, instanța de apel, conform art.414 alin.(5) Cod de procedură penală, se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, partea vătămată a rămas pe aceeași poziție, neavând careva argumente noi, iar dezacordul unei părți cu soluția instanței nu poate fi apreciată ca parțialitate a instanței și subiectivitatea deciziei.

La fel, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul avocatului prin care se susține că decizia instanței de apel nu este motivată detaliat, făcând în acest sens trimitere la practica CtEDO, or, din decizia instanței de apel rezultă că aceasta și-a motivat soluția adoptată, expunându-se argumentat asupra soluției adoptate.

În atare circumstanțe, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărârii contestate și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală,

Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Gheorghiu Igor în numele părții vătămate Morărescu Veaceslav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui *Gherciu Ion xxxxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 11 aprilie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac